

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI

İÇ KONTROL SİSTEMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Kocaeli Büyükşehir Belediyesinde iç kontrol sisteminin oluşturulması ve kamu iç kontrol standartlarına uyum çalışmalarının yürütülmesine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

(2) Bu Yönerge, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinde iç kontrol sisteminin oluşturulması ve kamu iç kontrol standartlarına uyum çalışmalarının yürütülmesine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlenmesi ve çalışma esas ve usullerinin belirlenmesini kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu İç Kontrol Yönetmeliği, Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ve İç Kontrol Sistemi İzleme ve Değerlendirme Rehberi kapsamında hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Belediye:** Kocaeli Büyükşehir Belediyesini,
- b) **Belediye Başkanı:** Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı,
- c) **Birim:** Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bütçesi bulunan harcama birimlerini,
- ç) **Birim Yöneticisi:** Kocaeli Büyükşehir Belediyesi bünyesinde bütçesi bulunan harcama birimlerinin üst yöneticilerini,
- d) **Eylem Planı Hazırlama Grubu:** Her birimden bir temsilcinin katılımıyla Kurul onayı ile oluşturulan gruba,
- e) **İç Kontrol:** Belediyenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere Belediye tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü,
- f) **Kurul:** Belediye Başkanı tarafından görevlendirilen İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunu (İKİYYK),
- g) **Strateji ve Kalite Elçileri:** Stratejik plan, performans programı, sayısal veriler, faaliyet raporu, süreç, risk, iç kontrol, yatırım ve hizmet programı, kıyaslama, izleme, değerlendirme ve kurumsal gelişim çalışmalarına ilişkin bilgileri ilgili birimlerden derleyerek Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına ileten kişileri,
- ğ) **Strateji Geliştirme Birimi:** Kocaeli Büyükşehir Belediyesinde 5018 sayılı Kanununun 60'ncı maddesinin (m) fıkrasında belirtilen görevleri yerine getirmekle görevli birimi,

h) Üst Yönetim: Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcılarını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İç Kontrolün Amaç, İlke ve Bileşenleri ile Temel Sorumluluklar

İç Kontrolün Amaçları

MADDE 4- (1) Belediyede yürütülen iç kontrolün amaçları;

- a) Belediye gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b) Belediye faaliyetlerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak yürütülmesini,
- c) Her türlü faaliyet, karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzlukların önlenmesini,
- ç) Belediye yöneticilerinin kararlarını oluşturması, çalışanların faaliyet ve işlemlerini yürütmesi için gerekli olan bilginin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini ve raporlanmasını,
- d) Varlık yönetiminde israf ve kötüye kullanımın önlenmesini sağlamaktır.

İç Kontrolün Temel İlkeleri

MADDE 5- (1) İç kontrolün temel ilkeleri şunlardır:

- a) İç kontrol düzenleme ve uygulamalarında mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verebilirlik ve ekonomiklik, etkinlik, etkililik gibi iyi mali yönetim ilkeleri esas alınır.
- b) İç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanması çalışmalarında Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen ve 26/12/2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi esas alınır.
- c) İç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanması sorumluluğu, üst yönetimin liderliğinde, İKİYYK’ nin yönlendirmesi ve gözetiminde, Strateji Geliştirme Biriminin koordinatörlüğü ve danışmanlığında birim yöneticilerine aittir.
- ç) Birim yöneticileri ve çalışanlar, faaliyet ve işlemlerini yürütürken, iç kontrol sistemine ilişkin yürürlüğe konulan düzenlemelere uymak zorundadır.
- d) İç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanmasında öncelikli olarak riskli alanlar dikkate alınır.
- e) İç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanmasında mali ve mali olmayan tüm faaliyet ve işlemler dikkate alınır.
- f) İç kontrol sistemi Strateji Geliştirme Birimi koordinatörlüğünde yılda en az bir kez değerlendirilir ve değerlendirme sonuçlarına göre eylem planı revize edilerek yürürlüğe konulur.

İç Kontrolün Bileşenleri

MADDE 6- (1) İç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanması çalışmaları aşağıdaki beş temel bileşen üzerinden yürütülür:

- a) **Kontrol Ortamı:** Belediyenin hizmet ve faaliyetleri iyi teşkilatlanmış, görev yetki ve sorumlulukları tanımlanmış bir kurumsal yapı içerisinde, kişisel ve mesleki etik değerleri benimsemiş, yetkin yönetici ve personel tarafından yürütülür. Her kademedeki yönetici

tarafından personelin performansı yıllık olarak değerlendirilir, atama, yükselme ve ödüllendirme işlemlerinde performans değerlendirme sonuçları da dikkate alınır.

b) Risk Değerlendirmesi: Belediyenin stratejik plan ve yıllık performans programlarında belirtilen amaç ve hedefler ile bu amaç ve hedeflere ulaşmak amacıyla yürütülen faaliyet ve işlemleri olumsuz etkilemesi muhtemel olaylar (riskler) birim yöneticileri tarafından tespit edilir, değerlendirilir ve kaydedilir.

c) Kontrol Faaliyetleri: Risk değerlendirme çalışmaları sonucunda tespit edilen riskleri kontrol etmek üzere birim yöneticileri tarafından önleyici, yönlendirici, düzeltici ve tespit edici kontrol prosedürleri tanımlanır ve uygulanır.

ç) Bilgi ve İletişim: Belediyenin ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi uygun bir şekilde kaydedilir, tasnif edilir ve ilgililerin iç kontrol ile diğer sorumluluklarını yerine getirebilecekleri bir şekilde ve sürede iletilir. Üst yönetim ve birim yöneticilerinin karar oluşturması; çalışanların faaliyet ve işlemleri yürütmesi, kamuoyunun bilgilendirilmesi Belediyede oluşturulan bilgi ve iletişim sistemiyle desteklenir.

d) İzleme: İç kontrol sistem ve uygulamaları, üst yönetim tarafından bizzat ve birim yöneticileri, mali hizmetler birim yöneticisi ve iç denetçilerden alınan raporlar aracılığıyla sürekli izlenir ve gerekli önlemler alınır. Birimlerde yürütülen iç kontrol çalışmaları ayrıca birim yöneticileri tarafından sürekli izlenir ve gerekli önlemler alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Kontrol Sistemine İlişkin Organizasyon, Görev, Yetki ve Sorumluluklar

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu (İKİYK)

MADDE 7- (1) Belediyemizde, Genel Sekreter veya Genel Sekreter Yardımcısı başkanlığında, Belediye Başkanı tarafından seçilen en fazla 7 (yedi) kişiden oluşan İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulur.

Kurulun görevleri şunlardır:

- a) İç Kontrol Sisteminin “Kamu İç Kontrol Standartları”na uyumunu sağlamak üzere, “Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı”nı hazırlamak ve/veya güncellemek, Üst Yönetime sunmak ve Belediyenin mali politika ve uygulamalarına ışık tutulması amacıyla bu konularda danışmanlık yapmak ve rehberlik hizmeti vermek,
- b) Uyum Eylem Planı kapsamında yıllık “Belediye İç Kontrol Sistemi İzleme ve Değerlendirme Raporu”nu hazırlamak ve Üst Yönetime sunmak,
- c) Gerekli gördüğü durumlarda alt komisyonlar kurmak veya Kurul’a teknik destek hizmeti sağlamak üzere çalışma grupları oluşturmak,
- ç) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve “Alt Komisyon veya Çalışma Grupları” tarafından hazırlanan raporları değerlendirmek,
- d) Kamu İç Kontrol Standartları kapsamındaki iyileşmeye açık alanları belirlemek ve bunlara ilişkin öncelik sıralamasını yapmak,
- e) Belirlenen iyileşmeye açık alanlara ilişkin “Kamu İç Kontrol Standartları” doğrultusunda ilgili birim ve uzmanların katkısını da alarak çözüm önerileri geliştirmek,
- f) Kamu İç Kontrol Standartlarına ilişkin eylemlerin uygulanmasında sorumlu birimlerin belirlenmesi ve işbirliğinin sağlanması için önerilerde bulunmak,

- g) Kamu İç Kontrol Standartlarına ilişkin eylemlerin izlenmesine ve değerlendirilmesine yönelik somut çıktıları belirlemek,
- ğ) Risk Strateji Belgesini inceleyerek, uygun görüşle Üst Yönetimin onayına sunmak ve Belediyede risk yönetimi kültürünün oluşması için gerekli politikaları belirlemek,
- h) Olağan değerlendirme toplantıları ile gelişmeleri izlemek, yılda en az 1 (bir) kez Temmuz ayı içerisinde “İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu” Üst Yönetime sunmak,
- ı) İç Kontrol Sisteminin kurulması, geliştirilmesi ve uygulanması için eğitim, toplantı, seminer vb. etkinliklerin yapılmasını sağlamak.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu

MADDE 8- (1) İKİYYK Başkanı onayıyla, temsil ettikleri birimin faaliyetleri konusunda bilgili, ekip çalışmasına yatkın, iyi iletişim becerisi olan kişiler arasından birim yöneticileri tarafından bir asıl bir yedek olarak belirlenen ve Strateji Geliştirme Birimine bildirilen Strateji ve Kalite Elçilerinin katılımıyla Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubu oluşturulur. Grup Koordinatörü Strateji Geliştirme Birimi temsilcisidir.

(2) Eylem Planı Hazırlama Grubu, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Taslağını hazırlamak ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunmakla görevlidir. Grup, Eylem Planı Taslağı hazırlık çalışmalarında aşağıda belirtilen adımları takip eder:

- a) Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarını karşılayan belediyemizdeki mevcut düzenleme ve uygulamaları tespit etmek,
- b) Tespit edilen mevcut düzenleme ve uygulamaları ilgili kamu iç kontrol standardı ile karşılaştırmak ve standardın öngördüğü güvenciyi sağlayıp sağlamadığını değerlendirmek,
- c) Mevcut düzenleme ve uygulamaların ilgili standardın öngördüğü güvenciyi sağladığı kanaatine varılması halinde, bu durumu Eylem Planı Taslağında belirtmek,
- ç) Mevcut düzenleme ve uygulamaların ilgili standardın öngördüğü güvenciyi sağlamadığı kanaatine varılması halinde, bu durumu Eylem Planı Taslağında belirtmek ve yeterli güvencenin sağlanması için gerekli eylemleri öngörmek,
- d) Öngörülen eylemleri gerçekleştirecek birim ya da çalışma grupları ile bunlarla işbirliği yapacak olan birimleri belirlemek,
- e) Öngörülen eylemlerin sonucunda elde edilecek çıktı ve sonuçlar ile tamamlama tarihlerini belirlemek.

İç Kontrole İlişkin Temel Sorumluluklar

MADDE 9- (1) Belediyemizde iç kontrol sisteminin oluşturulmasına ilişkin olarak;

- a) Üst Yönetim;** iç kontrol sisteminin oluşturulmasına ilişkin gerekli organizasyonu oluşturma, uygulamayı izleme ve gerekli önlemlerin alınmasına ilişkin yetki ve talimatların verilmesinden,
- b) Birim Yöneticileri;** iç kontrol sisteminin oluşturulması çalışmalarına aktif olarak katılma, birimlerde yürütülen faaliyet ve işlemlerde Kamu İç Kontrol Standartlarına, bu standartlar çerçevesinde oluşturulan Eylem Planına, Eylem Planı uyarınca hazırlanan ve uygulamaya konulan düzenlemelere ve iç kontrol sisteminin gerektirdiği diğer hususlara uyumun sağlanmasından,
- c) Strateji Geliştirme Birimi;** iç kontrol sisteminin oluşturulması ve uygulanması çalışmalarında teknik destek sağlamak, danışmanlık ve koordinasyon hizmetlerinin yürütülmesinden ve sonuçların üst yönetime raporlanmasından,

ç) İç Denetçiler; mevcut iç kontrol sisteminin tasarım ve uygulamasının denetlenmesinden, değerlendirilmesinden ve alınacak önlemleri de belirtmek suretiyle sonuçların üst yönetime raporlanmasından,

d) Muhasebe Yetkilisi; muhasebe kayıtlarının usulüne ve standartlara uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

(2) Üst yönetim ve bütçe ile ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri, her yıl, iş ve işlemlerinin amaçlara, iyi malî yönetim ilkelerine, kontrol düzenlemelerine ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğini içeren iç kontrol güvence beyanını düzenler ve birim faaliyet raporları ile idare faaliyet raporlarına eklerler.

(3) Üst yönetim, harcama yetkilileri ve diğer yöneticiler, mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumludurlar.

(4) İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sisteminin işleyişi, yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri, harcama birimi değerlendirmeleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınarak yılda en az bir kez değerlendirmeye tâbi tutulur ve gerekli önlemler alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Yönerge, Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu yönerge hükümlerini Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.